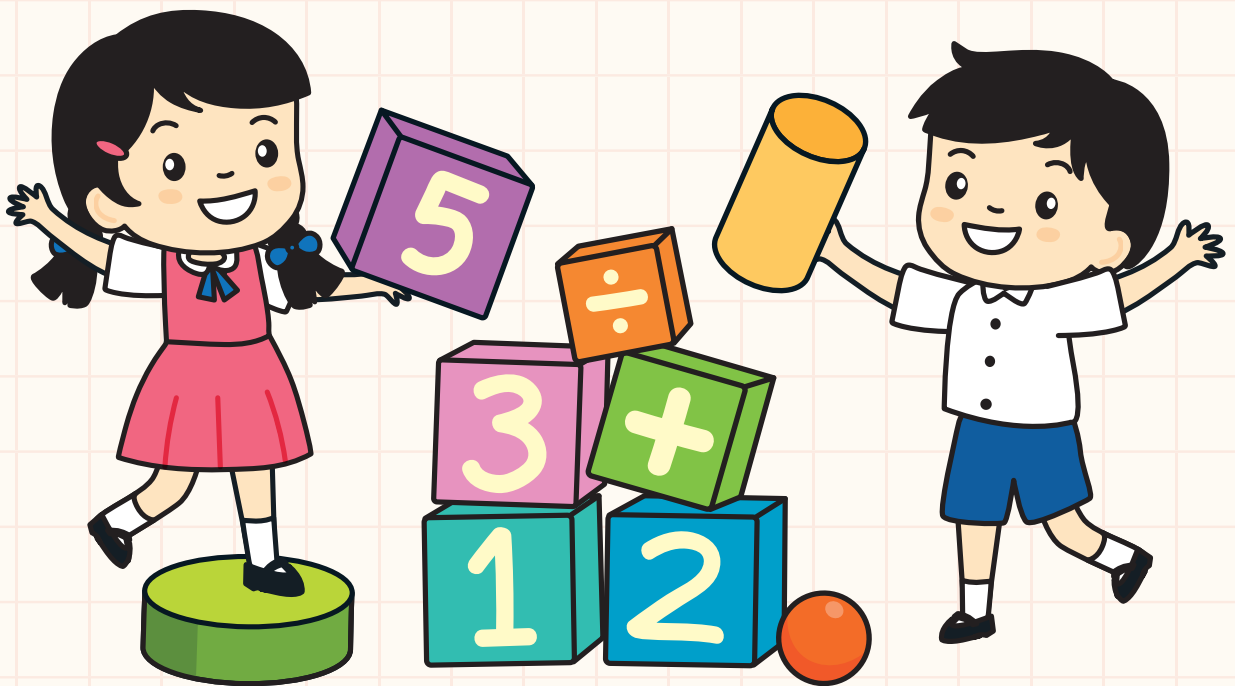

เก่ง

คณิตคิดเร็ว

ป.5 ฉบับสมบูรณ์

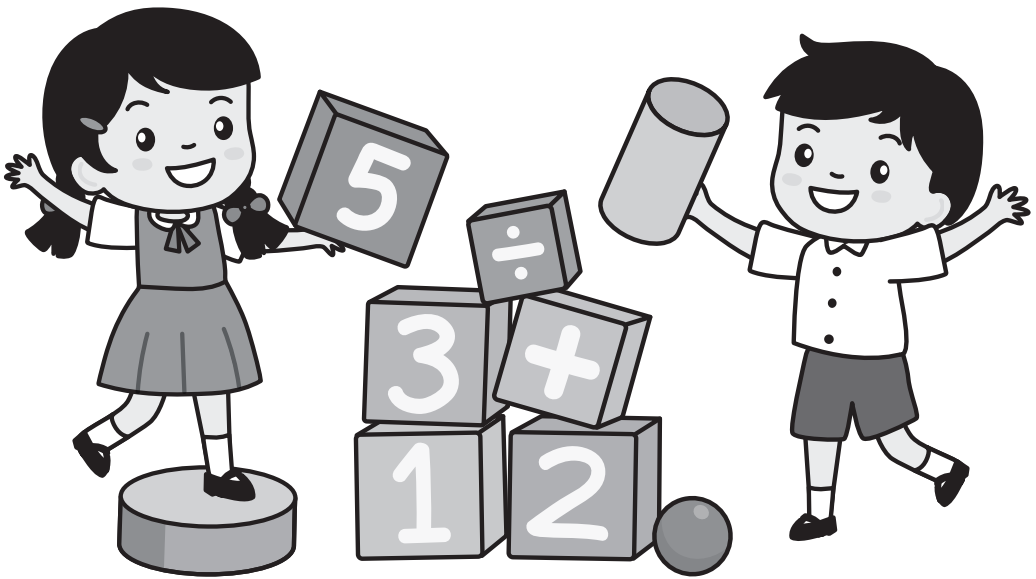
- สรุปเนื้อหาและแบบฝึกหัดคณิตศาสตร์ สำหรับนักเรียน ป.5 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ฉบับล่าสุด)
- คิดเลขได้รวดเร็วจากการฝึกทำแบบฝึกหัดที่ออกแบบมาสำหรับน้องๆ นักเรียนโดยเฉพาะ
- สนุกไปกับแบบฝึกทักษะที่หลากหลาย พัฒนาด้านการคิดและคำนวณ

เก่ง

Life
Balance

คณิตคิดเร็ว

ป.5 ฉบับสมบูรณ์

ชื่อ.....
โรงเรียน..... ชั้น..... เลขที่.....

เก่งคณิตคิดเร็ว ป.5 ฉบับสมบูรณ์

ผู้เขียน

ทีมวิชาการ Life Balance

บรรณาธิการ

สรรพพร อินนาค

ศิลปกรรม

กานต์ชินิต ดวงสิทธิตานนท์

ผู้ตรวจทานและ

สมจิตต์ สมปอง

พิสูจน์อักษร

ราคา

199 บาท

รหัสสินค้า

1379130001423

จัดทำโดย

บริษัท อินส์พัล จำกัด

สำนักพิมพ์ Life Balance

379/13 เอกมัยคอมเพล็กซ์ ถนนสุขุมวิท 63

แขวงคลองตันเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

โทร. 08-4875-5868, 08-9200-1303

E-mail : dp_publish@hotmail.com

www.inspal.co.th

@inspalstore

จัดจำหน่ายโดย

บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน)

เลขที่ 1858/87-90 ถนนเทพรัตน

แขวงบางนาใต้ เขตบางนา กรุงเทพฯ 10260

โทร. 0-2826-8000 โทรสาร 0-2826-8999

www.se-ed.com

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 ห้ามคัดลอก ลอกเลียน ทำซ้ำ ทำสำเนา ไม่ว่าส่วนหนึ่งส่วนใด หรือทั้งหมดของหนังสือนี้ หรือนำไปเผยแพร่ในช่องทางต่างๆ โดยไม่ได้รับอนุญาตจากทางบริษัทเป็นลายลักษณ์อักษร

โลโก้ เครื่องหมายการค้า ชื่อของสินค้าและบริการที่อ้างถึง เป็นของบริษัทนั้นๆ

คณิตศาสตร์เป็นวิชาหนึ่งที่มีความสำคัญในชีวิตประจำวันและสามารถพบเห็นได้ในชีวิตจริง อีกทั้งยังเป็นวิชาที่สามารถนำไปบูรณาการกับวิชาอื่นๆ เพื่อช่วยต่อยอดองค์ความรู้และทักษะต่างๆ

หนังสือ **เก่งคณิตคิดเร็ว ป.5 ฉบับสมบูรณ์** เล่มนี้ ผู้เขียนได้เรียบเรียงขึ้นตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) โดยตั้งใจให้เนื้อหาในหนังสือเล่มนี้ช่วยพัฒนาความรู้ ทักษะ และกระบวนการทางคณิตศาสตร์แก่นักเรียน ซึ่งประกอบไปด้วยสรุปเนื้อหาที่สำคัญ แบบฝึกหัดที่มีความหลากหลายโดยเริ่มจากง่ายไปสู่ขั้นประยุกต์ เมื่อนักเรียนได้ฝึกฝนจนจบเล่มนี้แล้วนักเรียนจะเกิดกระบวนการคิด การวิเคราะห์ และการแก้ปัญหา และเชื่อมโยงความรู้ต่างๆ ทางคณิตศาสตร์กับศาสตร์อื่นๆ

ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือ **เก่งคณิตคิดเร็ว ป.5 ฉบับสมบูรณ์** เล่มนี้จะเป็นสื่อการเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง สามารถพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์จนเกิดความรู้ที่คงทน และเป็นพื้นฐานที่ดีในการศึกษาคณิตศาสตร์ขั้นสูงต่อไป

ผู้เขียน

ทีมวิชาการ Life Balance

สารบัญ

บทที่ 1	เศษส่วน	7
	1. การเปรียบเทียบและการเรียงลำดับเศษส่วน	7
	2. การบวกและการลบเศษส่วน	15
	3. การคูณเศษส่วน	19
	4. การหารเศษส่วน	21
	5. การบวก การลบ การคูณ การหารระคนของเศษส่วน	24
	6. โจทย์ปัญหา	26
บทที่ 2	ทศนิยม	51
	1. การเขียนเศษส่วนที่มีตัวส่วนเป็นตัวประกอบของ 10 หรือ 100 หรือ 1,000 ในรูปทศนิยม	51
	2. การหาค่าประมาณ	56
	3. การคูณทศนิยม	60
	4. การหารทศนิยม	65
	5. ทศนิยมกับการวัด	69
	6. โจทย์ปัญหา	73
บทที่ 3	การนำเสนอข้อมูล	96
	1. แผนภูมิแท่ง	96
	2. กราฟเส้น	109

บทที่ 4	บัญญัติไตรยางศ์	124
	1. ทบทวนโจทย์การคูณและการหาร	124
	2. ทบทวนโจทย์ปัญหาการคูณและการหาร	126
	3. การแก้โจทย์ปัญหาโดยใช้บัญญัติไตรยางศ์	130
บทที่ 5	ร้อยละ	154
	1. การอ่านและการเขียนร้อยละหรือเปอร์เซ็นต์	154
	2. ร้อยละของจำนวนนับ	158
	3. โจทย์ปัญหาเกี่ยวกับร้อยละ	161
	4. โจทย์ปัญหาเกี่ยวกับการซื้อขาย	164
บทที่ 6	เส้นขนาน	195
	1. เส้นตั้งฉากและเส้นขนาน	195
	2. มุมที่เกิดจากเส้นตัดขวางตัดเส้นตรงคู่หนึ่ง	199
	3. สมบัติของเส้นขนาน	206
	4. การสร้างเส้นขนาน	209
บทที่ 7	รูปสี่เหลี่ยม	229
	1. ชนิดและสมบัติของรูปสี่เหลี่ยม	229
	2. การสร้างรูปสี่เหลี่ยม	233
	3. ความยาวรอบรูปของรูปสี่เหลี่ยม	242
	4. พื้นที่ของรูปสี่เหลี่ยม	245
	5. โจทย์ปัญหา	248
บทที่ 8	ปริมาตรและความจุของทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก	271
	1. ปริซึม	271
	2. ปริมาตรและความจุ	275
	3. ความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยปริมาตรหรือหน่วยความจุ	279
	4. โจทย์ปัญหา	281

แบบทดสอบชุดที่ 1	299
เฉลยแบบทดสอบชุดที่ 1	303
แบบทดสอบชุดที่ 2	309
เฉลยแบบทดสอบชุดที่ 2	313
แบบทดสอบชุดที่ 3	319
เฉลยแบบทดสอบชุดที่ 3	323
แบบทดสอบชุดที่ 4	331
เฉลยแบบทดสอบชุดที่ 4	335
แบบทดสอบชุดที่ 5	342
เฉลยแบบทดสอบชุดที่ 5	346
แบบทดสอบชุดที่ 6	353
เฉลยแบบทดสอบชุดที่ 6	359
เฉลยแบบฝึกหัด	367

บทที่ 1

เศษส่วน

1. การเปรียบเทียบและการเรียงลำดับเศษส่วน

1.1 ทบทวนเศษส่วน

เศษส่วนเป็นจำนวนที่ไม่เต็มหน่วย เขียนอยู่ในรูป $\frac{a}{b}$ โดยที่ $b \neq 0$

- ชนิดของเศษส่วน

1. เศษส่วนแท้ คือ เศษส่วนที่มีตัวเศษน้อยกว่าตัวส่วน

เช่น $\frac{1}{3}, \frac{2}{7}, \frac{11}{25}$

2. เศษเกิน คือ เศษส่วนที่มีตัวเศษมากกว่าหรือเท่ากับตัวส่วน

เช่น $\frac{6}{5}, \frac{10}{10}, \frac{17}{8}$

3. จำนวนคละ คือ เศษส่วนที่ประกอบด้วยจำนวนนับและเศษส่วนแท้

เช่น $1\frac{4}{7}, 2\frac{3}{16}, 7\frac{12}{25}$

- การเขียนเศษเกินในรูปจำนวนคละ

ทำได้โดยนำตัวส่วนไปหารตัวเศษ แล้วเขียนในรูป

ผลหาร $\frac{\text{เศษ}}{\text{ตัวส่วน}}$

เรียก a ว่า ตัวเศษ
และเรียก b ว่า ตัวส่วน

ตัวอย่าง

เขียน $\frac{19}{8}$ ในรูปจำนวนคละ

วิธีทำ เนื่องจาก $19 \div 8$ ได้ 2 เศษ 3

ดังนั้น $\frac{19}{8} = 2\frac{3}{8}$

ตอบ $\frac{19}{8}$ เขียนในรูปจำนวนคละได้เป็น $2\frac{3}{8}$

- การเขียนจำนวนคละในรูปเศษเกิน

ทำได้โดยนำจำนวนนับคูณกับตัวส่วนแล้วบวกกับตัวเศษ โดยที่ตัวส่วนคงเดิม

แล้วเขียนในรูป

$$\frac{(\text{จำนวนนับ} \times \text{ตัวส่วน}) + \text{ตัวเศษ}}{\text{ตัวส่วน}}$$

ตัวอย่าง

เขียน $1\frac{5}{6}$ ในรูปเศษเกิน

วิธีทำ $1\frac{5}{6} = \frac{(1 \times 6) + 5}{6} = \frac{6 + 5}{6} = \frac{11}{6}$

ดังนั้น $1\frac{5}{6} = \frac{11}{6}$

ตอบ $1\frac{5}{6}$ เขียนในรูปเศษเกินได้เป็น $\frac{11}{6}$

1.2 การเปรียบเทียบเศษส่วนและจำนวนคละ

- การเปรียบเทียบเศษส่วนที่มีตัวส่วนเท่ากันให้เปรียบเทียบที่ตัวเศษ เศษส่วนที่มีตัวเศษมากกว่า เศษส่วนนั้นจะมีค่ามากกว่า

ตัวอย่าง

เปรียบเทียบ $\frac{4}{9}$ กับ $\frac{5}{9}$

วิธีทำ เนื่องจาก $\frac{4}{9}$ กับ $\frac{5}{9}$ มีตัวส่วนเท่ากัน จึงเปรียบเทียบที่ตัวเศษ

พบว่า $4 < 5$

ดังนั้น $\frac{4}{9} < \frac{5}{9}$ หรือ $\frac{5}{9} > \frac{4}{9}$

ตอบ $\frac{4}{9} < \frac{5}{9}$ หรือ $\frac{5}{9} > \frac{4}{9}$

- การเปรียบเทียบเศษส่วนที่มีตัวส่วนไม่เท่ากันต้องทำตัวส่วนให้เท่ากันก่อน แล้วจึงเปรียบเทียบเศษส่วน ซึ่งการทำตัวส่วนให้เท่ากันทำได้ 2 วิธี ดังนี้

วิธีที่ 1 ทำตัวส่วนให้เท่ากันโดยใช้การคูณหรือการหาร แล้วจึงเปรียบเทียบเศษส่วน

วิธีที่ 2 ใช้การคูณไขว้โดยนำตัวส่วนของเศษส่วนหนึ่งไปคูณตัวเศษของอีกเศษส่วนหนึ่ง แล้วจึงเปรียบเทียบผลคูณ

ตัวอย่าง

เปรียบเทียบ $\frac{5}{9}$ กับ $\frac{6}{11}$

วิธีทำ **วิธีที่ 1** ทำตัวส่วนให้เท่ากันโดยใช้การคูณ

$$\frac{5}{9} = \frac{5 \times 11}{9 \times 11} = \frac{55}{99}$$

$$\frac{6}{11} = \frac{6 \times 9}{11 \times 9} = \frac{54}{99}$$

เนื่องจาก $\frac{55}{99} > \frac{54}{99}$

ดังนั้น $\frac{5}{9} > \frac{6}{11}$ หรือ $\frac{6}{11} < \frac{5}{9}$

วิธีที่ 2 ใช้การคูณไขว้

$$\frac{5}{9} \quad \begin{array}{c} \longleftarrow \quad \longrightarrow \\ \longleftarrow \quad \longrightarrow \end{array} \quad \frac{6}{11}$$

$5 \times 11 = 55$ กับ $6 \times 9 = 54$

เนื่องจาก $55 > 54$

ดังนั้น $\frac{5}{9} > \frac{6}{11}$ หรือ $\frac{6}{11} < \frac{5}{9}$

ตอบ $\frac{5}{9} > \frac{6}{11}$ หรือ $\frac{6}{11} < \frac{5}{9}$

- การเปรียบเทียบจำนวนคละ ให้เปรียบเทียบจำนวนนับก่อน
 - ถ้าจำนวนนับใดมากกว่า จำนวนคละนั้นจะมีค่ามากกว่า
 - ถ้าจำนวนนับเท่ากัน ให้เปรียบเทียบเศษส่วน ถ้าเศษส่วนใดมากกว่า จำนวนคละนั้นจะมีค่ามากกว่า

ตัวอย่าง

เปรียบเทียบจำนวนคละต่อไปนี้

1. $5\frac{1}{4}$ กับ $2\frac{4}{5}$

2. $6\frac{8}{9}$ กับ $6\frac{3}{7}$

วิธีทำ

1. เนื่องจาก $5\frac{1}{4}$ กับ $2\frac{4}{5}$ มีจำนวนนับไม่เท่ากัน จึงเปรียบเทียบจำนวนนับ

พบว่า $5 > 2$

ดังนั้น $5\frac{1}{4} > 2\frac{4}{5}$ หรือ $2\frac{4}{5} < 5\frac{1}{4}$

ตอบ $5\frac{1}{4} > 2\frac{4}{5}$ หรือ $2\frac{4}{5} < 5\frac{1}{4}$

2. เนื่องจาก $6\frac{8}{9}$ กับ $6\frac{3}{7}$ มีจำนวนนับเท่ากัน จึงเปรียบเทียบเฉพาะเศษส่วน

เปรียบเทียบ $\frac{8}{9}$ กับ $\frac{3}{7}$ โดยใช้การคูณไขว้ ดังนี้

$$\frac{8}{9} \begin{array}{c} \leftarrow \\ \rightarrow \\ \leftarrow \\ \rightarrow \end{array} \frac{3}{7}$$

$$8 \times 7 = 56 \quad \text{กับ} \quad 3 \times 9 = 27$$

เนื่องจาก $56 > 27$

ดังนั้น $6\frac{8}{9} > 6\frac{3}{7}$ หรือ $6\frac{3}{7} < 6\frac{8}{9}$

ตอบ $6\frac{8}{9} > 6\frac{3}{7}$ หรือ $6\frac{3}{7} < 6\frac{8}{9}$

- การเปรียบเทียบจำนวนคละกับเศษเกิน ทำได้ 2 วิธี ดังนี้

วิธีที่ 1 เขียนเศษเกินในรูปจำนวนคละ แล้วจึงเปรียบเทียบจำนวนคละ

วิธีที่ 2 เขียนจำนวนคละในรูปเศษเกิน แล้วจึงเปรียบเทียบเศษเกิน

ตัวอย่าง

เปรียบเทียบเศษเกินกับจำนวนคละต่อไปนี้

1. $2\frac{4}{7}$ กับ $\frac{10}{3}$

2. $\frac{21}{4}$ กับ $5\frac{1}{8}$

วิธีทำ 1. **วิธีที่ 1** เขียนเศษเกินในรูปจำนวนคละ

$$\frac{10}{3} = 3\frac{1}{3}$$

เปรียบเทียบ $2\frac{4}{7}$ กับ $3\frac{1}{3}$ ซึ่ง $2 < 3$

ดังนั้น $2\frac{4}{7} < 3\frac{1}{3}$ หรือ $3\frac{1}{3} > 2\frac{4}{7}$

หรือ $2\frac{4}{7} < \frac{10}{3}$ หรือ $\frac{10}{3} > 2\frac{4}{7}$

วิธีที่ 2 เขียนจำนวนคละในรูปเศษเกิน

$$2\frac{4}{7} = \frac{(2 \times 7) + 4}{7} = \frac{14 + 4}{7} = \frac{18}{7}$$

เปรียบเทียบ $\frac{18}{7}$ กับ $\frac{10}{3}$ โดยใช้การคูณไขว้ ดังนี้

$$\frac{18}{7} \quad \begin{array}{c} \longleftarrow \\ \longrightarrow \\ \longleftarrow \\ \longrightarrow \end{array} \quad \frac{10}{3}$$

$$18 \times 3 = 54 \quad \text{กับ} \quad 10 \times 7 = 70$$

เนื่องจาก $54 < 70$

ดังนั้น $\frac{18}{7} < \frac{10}{3}$ หรือ $\frac{10}{3} > \frac{18}{7}$

หรือ $2\frac{4}{7} < \frac{10}{3}$ หรือ $\frac{10}{3} > 2\frac{4}{7}$

ตอบ $2\frac{4}{7} < \frac{10}{3}$ หรือ $\frac{10}{3} > 2\frac{4}{7}$

2. วิธีที่ 1 เขียนเศษเกินในรูปจำนวนคละ

$$\frac{21}{4} = 5\frac{1}{4}$$

เปรียบเทียบ $5\frac{1}{4}$ กับ $5\frac{1}{8}$ ซึ่งมีจำนวนนับเท่ากัน

จึงเปรียบเทียบเฉพาะเศษส่วน

เปรียบเทียบ $\frac{1}{4}$ กับ $\frac{1}{8}$ โดยการใช้การคูณไขว้ ดังนี้

$$\frac{1}{4} \quad \begin{array}{c} \longleftarrow \\ \longrightarrow \end{array} \quad \frac{1}{8}$$

$$1 \times 8 = 8 \quad \text{กับ} \quad 1 \times 4 = 4$$

เนื่องจาก $8 > 4$

$$\text{ดังนั้น } \frac{1}{4} > \frac{1}{8} \quad \text{หรือ} \quad \frac{1}{8} < \frac{1}{4}$$

$$\text{หรือ} \quad 5\frac{1}{4} > 5\frac{1}{8} \quad \text{หรือ} \quad 5\frac{1}{8} < 5\frac{1}{4}$$

$$\text{หรือ} \quad \frac{21}{4} > 5\frac{1}{8} \quad \text{หรือ} \quad 5\frac{1}{8} < \frac{21}{4}$$

เมื่อเศษส่วนที่มีตัวเศษเท่ากัน
เศษส่วนที่มีตัวส่วนน้อยกว่า
จะเป็นเศษส่วนที่มีค่ามากกว่า
ดังนั้น $\frac{1}{4} > \frac{1}{8}$

วิธีที่ 2 เขียนจำนวนคละในรูปเศษเกิน

$$5\frac{1}{8} = \frac{(5 \times 8) + 1}{8} = \frac{40 + 1}{8} = \frac{41}{8}$$

เปรียบเทียบ $\frac{21}{4}$ กับ $\frac{41}{8}$ โดยการใช้การคูณไขว้ ดังนี้

$$\frac{21}{4} \quad \begin{array}{c} \longleftarrow \\ \longrightarrow \end{array} \quad \frac{41}{8}$$

$$21 \times 8 = 168 \quad \text{กับ} \quad 41 \times 4 = 164$$

เนื่องจาก $168 > 164$

$$\text{ดังนั้น } \frac{21}{4} > \frac{41}{8} \quad \text{หรือ} \quad \frac{41}{8} < \frac{21}{4}$$

$$\text{หรือ} \quad \frac{21}{4} > 5\frac{1}{8} \quad \text{หรือ} \quad 5\frac{1}{8} < \frac{21}{4}$$

ตอบ $\frac{21}{4} > 5\frac{1}{8}$ หรือ $5\frac{1}{8} < \frac{21}{4}$

1.3 การเรียงลำดับเศษส่วนและจำนวนคละ

ถ้าเศษส่วนที่ต้องการเรียงลำดับมีทั้งเศษเกินและจำนวนคละ ทำได้ 2 วิธี ดังนี้

วิธีที่ 1 ทำเศษเกินในรูปจำนวนคละ แล้วจึงเรียงลำดับจำนวนคละ

วิธีที่ 2 ทำจำนวนคละในรูปเศษเกิน แล้วจึงเรียงลำดับเศษเกิน

ตัวอย่าง

การเรียงลำดับเศษส่วนและจำนวนคละ
อาจเรียงจากน้อยไปมากหรือจากมากไปน้อย

เรียงลำดับ $4\frac{1}{2}$ $\frac{15}{4}$ $3\frac{7}{8}$ $\frac{25}{12}$ จากน้อยไปมาก

วิธีทำ

วิธีที่ 1

ทำเศษเกินในรูปจำนวนคละ

$$\frac{15}{4} = 3\frac{3}{4} \quad \text{และ} \quad \frac{25}{12} = 2\frac{1}{12}$$

เปรียบเทียบจำนวนคละ $4\frac{1}{2}$ $3\frac{3}{4}$ $3\frac{7}{8}$ $2\frac{1}{12}$

พบว่า $4 > 3$ และ $3 > 2$

จะได้ว่า $4\frac{1}{2}$ มากที่สุด และ $2\frac{1}{12}$ น้อยที่สุด

เปรียบเทียบ $3\frac{3}{4}$ กับ $3\frac{7}{8}$ ซึ่งมีจำนวนนับเท่ากัน

จึงเปรียบเทียบเฉพาะเศษส่วน

เปรียบเทียบ $\frac{3}{4}$ กับ $\frac{7}{8}$ โดยใช้การคูณไขว้ ดังนี้

$$\frac{3}{4} \quad \begin{array}{c} \longleftarrow \\ \longrightarrow \end{array} \quad \frac{7}{8}$$

$$3 \times 8 = 24 \quad \text{กับ} \quad 7 \times 4 = 28$$

เนื่องจาก $24 < 28$

$$\text{ดังนั้น} \quad \frac{3}{4} < \frac{7}{8} \quad \text{หรือ} \quad 3\frac{3}{4} < 3\frac{7}{8}$$

$$\text{จะได้ว่า} \quad 2\frac{1}{12} < 3\frac{3}{4} < 3\frac{7}{8} < 4\frac{1}{2}$$

$$\text{หรือ} \quad \frac{25}{12} < \frac{15}{4} < 3\frac{7}{8} < 4\frac{1}{2}$$

ดังนั้น เรียงลำดับเศษส่วนจากน้อยไปมากได้เป็น

$$\frac{25}{12} \quad \frac{15}{4} \quad 3\frac{7}{8} \quad 4\frac{1}{2}$$

วิธีที่ 2

ทำจำนวนคละในรูปเศษเกิน

$$4\frac{1}{2} = \frac{(4 \times 2) + 1}{2} = \frac{8 + 1}{2} = \frac{9}{2}$$

$$3\frac{7}{8} = \frac{(3 \times 8) + 7}{8} = \frac{24 + 7}{8} = \frac{31}{8}$$

เปรียบเทียบ $\frac{9}{2}$ $\frac{15}{4}$ $\frac{31}{8}$ $\frac{25}{12}$ โดยทำตัวส่วนให้เท่ากันดังนี้

$$\frac{9}{2} = \frac{9 \times 12}{2 \times 12} = \frac{108}{24}$$

$$\frac{15}{4} = \frac{15 \times 6}{4 \times 6} = \frac{90}{24}$$

$$\frac{31}{8} = \frac{31 \times 3}{8 \times 3} = \frac{93}{24}$$

$$\frac{25}{12} = \frac{25 \times 2}{12 \times 2} = \frac{50}{24}$$

$$\text{เนื่องจาก } \frac{50}{24} < \frac{90}{24} < \frac{93}{24} < \frac{108}{24}$$

$$\text{จะได้ว่า } \frac{25}{12} < \frac{15}{4} < \frac{31}{8} < \frac{9}{2}$$

$$\text{หรือ } \frac{25}{12} < \frac{15}{4} < 3\frac{7}{8} < 4\frac{1}{2}$$

ดังนั้น เรียงลำดับเศษส่วนจากน้อยไปมากได้เป็น

$$\frac{25}{12} \quad \frac{15}{4} \quad 3\frac{7}{8} \quad 4\frac{1}{2}$$

ตอบ $\frac{25}{12}$ $\frac{15}{4}$ $3\frac{7}{8}$ $4\frac{1}{2}$

2. การบวกและการลบเศษส่วน

2.1 การบวกเศษส่วนและจำนวนคละ

- การบวกเศษส่วนที่มีตัวส่วนเท่ากัน ให้นำตัวเศษมาบวกกัน โดยที่ตัวส่วนคงเดิม

ตัวอย่าง

หาผลบวกของ $\frac{5}{9} + \frac{2}{9}$

$$\begin{aligned}\text{วิธีทำ} \quad \frac{5}{9} + \frac{2}{9} &= \frac{5+2}{9} \\ &= \frac{7}{9}\end{aligned}$$

$$\text{ตอบ} \quad \frac{7}{9}$$

- การบวกเศษส่วนที่มีตัวส่วนไม่เท่ากัน ให้ทำตัวส่วนให้เท่ากันก่อน แล้วจึงนำตัวเศษมาบวกกัน

ตัวอย่าง

หาผลบวกของ $\frac{2}{3} + \frac{1}{8}$

$$\begin{aligned}\text{วิธีทำ} \quad \frac{2}{3} + \frac{1}{8} &= \frac{2 \times 8}{3 \times 8} + \frac{1 \times 3}{8 \times 3} \\ &= \frac{16}{24} + \frac{3}{24} \\ &= \frac{16+3}{24} \\ &= \frac{19}{24}\end{aligned}$$

$$\text{ตอบ} \quad \frac{19}{24}$$

- การบวกจำนวนคละ ทำได้ 2 วิธี ดังนี้

วิธีที่ 1 ให้ทำจำนวนคละในรูปเศษเกินก่อน แล้วจึงบวกเศษส่วน

วิธีที่ 2 นำจำนวนนับบวกกับจำนวนนับ และนำเศษส่วนบวกกับเศษส่วน แล้วนำผลบวกที่ได้มาบวกกัน

ตัวอย่าง

หาผลบวกของ $3\frac{2}{5} + 1\frac{3}{10}$

วิธีทำ **วิธีที่ 1** ให้ทำจำนวนคละในรูปเศษเกินก่อน แล้วจึงบวกเศษส่วน

$$\begin{aligned} 3\frac{2}{5} + 1\frac{3}{10} &= \frac{17}{5} + \frac{13}{10} \\ &= \frac{17 \times 2}{5 \times 2} + \frac{13}{10} \\ &= \frac{34}{10} + \frac{13}{10} \\ &= \frac{34 + 13}{10} \\ &= \frac{47}{10} \\ &= 4\frac{7}{10} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 3\frac{2}{5} &= \frac{(3 \times 5) + 2}{5} \\ &= \frac{15 + 2}{5} \\ &= \frac{17}{5} \\ 1\frac{3}{10} &= \frac{(1 \times 10) + 3}{10} \\ &= \frac{10 + 3}{10} \\ &= \frac{13}{10} \end{aligned}$$

คำตอบควรเขียนในรูปเศษส่วนอย่างต่ำหรือจำนวนคละ

วิธีที่ 2 นำจำนวนนับบวกกับจำนวนนับ และนำเศษส่วนบวกกับเศษส่วน แล้วนำผลบวกที่ได้มาบวกกัน

$$\begin{aligned} 3\frac{2}{5} + 1\frac{3}{10} &= (3 + 1) + \left(\frac{2}{5} + \frac{3}{10}\right) \\ &= 4 + \left(\frac{2 \times 2}{5 \times 2} + \frac{3}{10}\right) \\ &= 4 + \left(\frac{4}{10} + \frac{3}{10}\right) \\ &= 4 + \left(\frac{4 + 3}{10}\right) \end{aligned}$$

$$= 4 + \frac{7}{10}$$

$$= 4\frac{7}{10}$$

ตอบ $4\frac{7}{10}$

2.2 การลบเศษส่วนและจำนวนคละ

- การลบเศษส่วนที่มีตัวส่วนเท่ากัน ให้นำตัวเลขมาลบกัน โดยที่ตัวส่วนคงเดิม

ตัวอย่าง

หาผลลบของ $\frac{7}{11} - \frac{5}{11}$

วิธีทำ $\frac{7}{11} - \frac{5}{11} = \frac{7-5}{11}$

$$= \frac{2}{11}$$

ตอบ $\frac{2}{11}$

- การลบเศษส่วนที่มีตัวส่วนไม่เท่ากัน ให้ทำตัวส่วนให้เท่ากันก่อน แล้วจึงนำตัวเลขมาลบกัน

ตัวอย่าง

หาผลลบของ $\frac{11}{15} - \frac{4}{7}$

วิธีทำ $\frac{11}{15} - \frac{4}{7} = \frac{11 \times 7}{15 \times 7} - \frac{4 \times 15}{7 \times 15}$

$$= \frac{77}{105} - \frac{60}{105}$$

$$= \frac{77-60}{105}$$

$$= \frac{17}{105}$$

ตอบ $\frac{17}{105}$

- การลบจำนวนคละ ทำได้ 2 วิธี ดังนี้

วิธีที่ 1 ให้ทำจำนวนคละในรูปเศษเกินก่อน แล้วจึงลบเศษส่วน

วิธีที่ 2 นำจำนวนนับลบกับจำนวนนับ และนำเศษส่วนลบกับเศษส่วน แล้วนำผลลบที่ได้มาบวกกัน

ตัวอย่าง

หาผลลบของ $4\frac{5}{12} - 3\frac{1}{8}$

วิธีทำ **วิธีที่ 1** ให้ทำจำนวนคละในรูปเศษเกินก่อน แล้วจึงลบเศษส่วน

$$\begin{aligned} 4\frac{5}{12} - 3\frac{1}{8} &= \frac{53}{12} - \frac{25}{8} \\ &= \frac{53 \times 2}{12 \times 2} - \frac{25 \times 3}{8 \times 3} \\ &= \frac{106}{24} - \frac{75}{24} \\ &= \frac{106 - 75}{24} \\ &= \frac{31}{24} \\ &= 1\frac{7}{24} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 4\frac{5}{12} &= \frac{(4 \times 12) + 5}{12} \\ &= \frac{48 + 5}{12} \\ &= \frac{53}{12} \\ 3\frac{1}{8} &= \frac{(3 \times 8) + 1}{8} \\ &= \frac{24 + 1}{8} \\ &= \frac{25}{8} \end{aligned}$$

วิธีที่ 2 นำจำนวนนับลบกับจำนวนนับ และนำเศษส่วนลบกับเศษส่วน แล้วนำผลลบที่ได้มาบวกกัน

$$\begin{aligned} 4\frac{5}{12} - 3\frac{1}{8} &= (4 - 3) + \left(\frac{5}{12} - \frac{1}{8}\right) \\ &= 1 + \left(\frac{5 \times 2}{12 \times 2} - \frac{1 \times 3}{8 \times 3}\right) \\ &= 1 + \left(\frac{10}{24} - \frac{3}{24}\right) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 &= 1 + \left(\frac{10 - 3}{24} \right) \\
 &= 1 + \frac{7}{24} \\
 &= 1\frac{7}{24}
 \end{aligned}$$

ตอบ $1\frac{7}{24}$

3. การคูณเศษส่วน

- การคูณจำนวนนับกับเศษส่วนและการคูณเศษส่วนกับจำนวนนับ ให้นำจำนวนนับคูณกับตัวเศษ โดยที่ตัวส่วนคงเดิม

ตัวอย่าง

หาผลคูณของจำนวนนับกับเศษส่วนต่อไปนี้

1. $3 \times \frac{2}{7}$

วิธีทำ $3 \times \frac{2}{7} = \frac{3 \times 2}{7}$
 $= \frac{6}{7}$

ตอบ $\frac{6}{7}$

2. $\frac{3}{11} \times 6$

วิธีทำ $\frac{3}{11} \times 6 = \frac{3 \times 6}{11}$
 $= \frac{18}{11}$
 $= 1\frac{7}{11}$

ตอบ $1\frac{7}{11}$

- การคูณเศษส่วนกับเศษส่วน ให้นำตัวเศษคูณกับตัวเศษ และนำตัวส่วนคูณกับตัวส่วน

ตัวอย่าง

หาผลคูณของ $\frac{2}{3} \times \frac{4}{5}$

วิธีทำ $\frac{2}{3} \times \frac{4}{5} = \frac{2 \times 4}{3 \times 5}$
 $= \frac{8}{15}$

ตอบ $\frac{8}{15}$

- การคูณจำนวนคละกับจำนวนคละ ให้เขียนจำนวนคละในรูปเศษเกินก่อน แล้วจึงนำตัวเศษคูณกับตัวเศษ และนำตัวส่วนคูณกับตัวส่วน

ตัวอย่าง

หาผลคูณของ $1\frac{1}{2} \times 5\frac{3}{4}$

วิธีทำ $1\frac{1}{2} \times 5\frac{3}{4} = \frac{3}{2} \times \frac{23}{4}$
 $= \frac{3 \times 23}{2 \times 4}$
 $= \frac{69}{8}$
 $= 8\frac{5}{8}$

ตอบ $8\frac{5}{8}$

$$1\frac{1}{2} = \frac{(1 \times 2) + 1}{2}$$

$$= \frac{2 + 1}{2}$$

$$= \frac{3}{2}$$

$$5\frac{3}{4} = \frac{(5 \times 4) + 3}{4}$$

$$= \frac{20 + 3}{4}$$

$$= \frac{23}{4}$$

4. การหารเศษส่วน

- ส่วนกลับของเศษส่วนและจำนวนนับ

$$\begin{aligned} \text{พิจารณา} \quad \frac{4}{13} \times \frac{13}{4} &= \frac{4 \times 13}{13 \times 4} \\ &= \frac{52}{52} \\ &= 1 \end{aligned}$$

จะได้ว่า $\frac{13}{4}$ เป็นส่วนกลับของ $\frac{4}{13}$
และ $\frac{4}{13}$ เป็นส่วนกลับของ $\frac{13}{4}$

$$\begin{aligned} \text{พิจารณา} \quad 8 \times \frac{1}{8} &= \frac{8 \times 1}{8} \\ &= \frac{8}{8} \\ &= 1 \end{aligned}$$

จะได้ว่า $\frac{1}{8}$ เป็นส่วนกลับของ 8
และ 8 เป็นส่วนกลับของ $\frac{1}{8}$

ตัวอย่าง

หาส่วนกลับของเศษส่วนและจำนวนนับต่อไปนี้

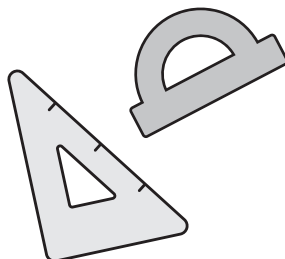
1. $\frac{7}{22}$

2. 15

ตอบ

1. ส่วนกลับของ $\frac{7}{22}$ คือ $\frac{22}{7}$

2. ส่วนกลับของ 15 คือ $\frac{1}{15}$

- การหารเศษส่วนด้วยจำนวนนับ ทำได้โดยคูณเศษส่วนที่เป็นตัวตั้งด้วยส่วนกลับของจำนวนนับที่เป็นตัวหาร

ตัวอย่าง

หาผลหารของ $\frac{3}{5} \div 2$

วิธีทำ

$$\begin{aligned} \frac{3}{5} \div 2 &= \frac{3}{5} \div \frac{2}{1} \\ &= \frac{3}{5} \times \frac{1}{2} \\ &= \frac{3 \times 1}{5 \times 2} \\ &= \frac{3}{10} \end{aligned}$$

$\frac{1}{2}$ เป็นส่วนกลับของ 2

ตอบ $\frac{3}{10}$

- การหารจำนวนนับด้วยเศษส่วน ทำได้โดยคูณจำนวนนับที่เป็นตัวตั้งด้วยส่วนกลับของเศษส่วนที่เป็นตัวหาร

ตัวอย่าง

หาผลหารของ $7 \div \frac{9}{10}$

วิธีทำ

$$\begin{aligned} 7 \div \frac{9}{10} &= 7 \times \frac{10}{9} \\ &= \frac{7 \times 10}{9} \\ &= \frac{70}{9} \\ &= 7\frac{7}{9} \end{aligned}$$

$\frac{10}{9}$ เป็นส่วนกลับของ $\frac{9}{10}$

ตอบ $7\frac{7}{9}$

- การหารเศษส่วนด้วยเศษส่วน ทำได้โดยคูณเศษส่วนที่เป็นตัวตั้งด้วยส่วนกลับของเศษส่วนที่เป็นตัวหาร

ตัวอย่าง

หาผลหารของ $\frac{5}{7} \div \frac{10}{21}$

วิธีทำ $\frac{5}{7} \div \frac{10}{21} = \frac{5}{7} \times \frac{21}{10}$

$$= \frac{\overset{\textcircled{1}}{5} \times \overset{\textcircled{3}}{21}}{\overset{\textcircled{1}}{7} \times \overset{\textcircled{2}}{10}}$$

$$= \frac{1 \times 3}{1 \times 2}$$

$$= \frac{3}{2}$$

$$= 1\frac{1}{2}$$

$\frac{21}{10}$ เป็นส่วนกลับของ $\frac{10}{21}$

ถ้าตัวตั้งและตัวหารสามารถตัดทอนได้ ให้ตัดทอนก่อน

ตอบ $1\frac{1}{2}$

- การหารจำนวนคละ ให้เขียนจำนวนคละในรูปเศษเกินก่อน แล้วจึงคูณเศษส่วนที่เป็นตัวตั้งด้วยส่วนกลับของเศษส่วนที่เป็นตัวหาร

ตัวอย่าง

หาผลหารของ $4\frac{3}{8} \div 2\frac{1}{2}$

วิธีทำ $4\frac{3}{8} \div 2\frac{1}{2} = \frac{35}{8} \div \frac{5}{2}$

$$= \frac{\overset{\textcircled{7}}{35} \times \overset{\textcircled{1}}{2}}{\overset{\textcircled{4}}{8} \times \overset{\textcircled{1}}{5}}$$

$$= \frac{7 \times 1}{4 \times 1}$$

$$4\frac{3}{8} = \frac{(4 \times 8) + 3}{8} = \frac{32 + 3}{8} = \frac{35}{8}$$

$$2\frac{1}{2} = \frac{(2 \times 2) + 1}{2} = \frac{4 + 1}{2} = \frac{5}{2}$$

$\frac{2}{5}$ เป็นส่วนกลับของ $\frac{5}{2}$

$$= \frac{7}{4}$$

$$= 1\frac{3}{4}$$

ตอบ $1\frac{3}{4}$

5. การบวก การลบ การคูณ การหารระคนของเศษส่วน

โจทย์การบวก การลบ การคูณ การหารระคน เป็นโจทย์ที่มีการคำนวณหลายขั้นตอน ซึ่งมีลำดับการคำนวณดังนี้

1. ถ้าโจทย์มีวงเล็บให้ทำในวงเล็บก่อน
2. ทำการคูณหรือการหารก่อน โดยคำนวณจากซ้ายไปขวา
3. ทำการบวกหรือการลบ โดยคำนวณจากซ้ายไปขวา

ตัวอย่างที่ 1

หาผลลัพธ์ของ $\left(\frac{1}{2} + 3\frac{1}{4}\right) \times 1\frac{5}{6}$

วิธีทำ

$$\left(\frac{1}{2} + 3\frac{1}{4}\right) \times 1\frac{5}{6} = \left(\frac{1}{2} + \frac{13}{4}\right) \times \frac{11}{6}$$

$$= \left(\frac{1 \times 2}{2 \times 2} + \frac{13}{4}\right) \times \frac{11}{6}$$

$$= \left(\frac{2}{4} + \frac{13}{4}\right) \times \frac{11}{6}$$

$$= \left(\frac{2+13}{4}\right) \times \frac{11}{6}$$

$$= \frac{15}{4} \times \frac{11}{6}$$

ถ้าโจทย์มีวงเล็บ
ให้ทำในวงเล็บก่อน

$$\begin{aligned}
 &= \frac{⑤ 15 \times 11}{4 \times \cancel{8} ②} \\
 &= \frac{5 \times 11}{4 \times 2} \\
 &= \frac{55}{8} \\
 &= 6\frac{7}{8}
 \end{aligned}$$

ตอบ $6\frac{7}{8}$

ตัวอย่างที่ 2

หาผลลัพธ์ของ $\frac{1}{2} + 3\frac{1}{4} \times 1\frac{5}{6}$

วิธีทำ

$$\begin{aligned}
 \frac{1}{2} + 3\frac{1}{4} \times 1\frac{5}{6} &= \frac{1}{2} + \frac{13}{4} \times \frac{11}{6} \\
 &= \frac{1}{2} + \frac{13 \times 11}{4 \times 6} \\
 &= \frac{1}{2} + \frac{143}{24} \\
 &= \frac{1 \times 12}{2 \times 12} + \frac{143}{24} \\
 &= \frac{12}{24} + \frac{143}{24} \\
 &= \frac{12 + 143}{24} \\
 &= \frac{155}{24} \\
 &= 6\frac{11}{24}
 \end{aligned}$$

ตอบ $6\frac{11}{24}$

ทำเครื่องหมายคูณก่อน
แล้วจึงทำเครื่องหมายบวก

สังเกตได้ว่า ผลลัพธ์จากตัวอย่างที่ 1
และตัวอย่างที่ 2 ไม่เท่ากัน เพราะลำดับในการคำนวณต่างกัน

6. โจทย์ปัญหา

ขั้นตอนการวิเคราะห์โจทย์ปัญหา

ขั้นที่ 1

โจทย์ถามอะไร

ขั้นที่ 2

โจทย์กำหนดอะไรให้บ้าง

ขั้นที่ 3

เขียนประโยคสัญลักษณ์ได้อย่างไร

ขั้นที่ 4

แสดงวิธีทำ

ตัวอย่างที่ 1

คุณแม่ซื้อแตงโมมา 1 ผล ตอนเช้ารับประทานไป $\frac{1}{4}$ ของผล ตอนบ่ายรับประทานไปอีก $\frac{3}{8}$ ของผล คุณแม่รับประทานแตงโมไปคิดเป็นเศษส่วนเท่าไรของผล

วิเคราะห์โจทย์ปัญหา

ขั้นที่ 1 โจทย์ถามอะไร

ตอบ คุณแม่รับประทานแตงโมไปคิดเป็นเศษส่วนเท่าไรของผล

ขั้นที่ 2 โจทย์กำหนดอะไรให้บ้าง

ตอบ คุณแม่ซื้อแตงโม 1 ผล ตอนเช้ารับประทานไป $\frac{1}{4}$ ของผล ตอนบ่ายรับประทานไปอีก $\frac{3}{8}$ ของผล

ขั้นที่ 3 เขียนประโยคสัญลักษณ์ได้อย่างไร

ตอบ $\frac{1}{4} + \frac{3}{8} = \square$

ขั้นที่ 4 แสดงวิธีทำ

วิธีทำ ตอนเข้ารับประทานไป $\frac{1}{4}$ ของผล ตอนบ่ายรับประทานไปอีก $\frac{3}{8}$ ของผล

$$\begin{aligned} \text{คุณแม่รับประทานแตงโม} \quad \frac{1}{4} + \frac{3}{8} &= \frac{1 \times 2}{4 \times 2} + \frac{3}{8} && \text{ของผล} \\ &= \frac{2}{8} + \frac{3}{8} && \text{ของผล} \\ &= \frac{2+3}{8} && \text{ของผล} \\ &= \frac{5}{8} && \text{ของผล} \end{aligned}$$

ตอบ คุณแม่รับประทานแตงโมไป $\frac{5}{8}$ ของผล

ตัวอย่างที่ 2

เอกมีลวดยาว $13\frac{7}{15}$ เมตร ตัดไปใช้ $1\frac{2}{5}$ เมตร เอกเหลือลวดยาวกี่เมตร

ประโยคสัญลักษณ์ $13\frac{7}{15} - 1\frac{2}{5} = \square$

วิธีทำ เอกมีลวดยาว $13\frac{7}{15}$ เมตร ตัดไปใช้ $1\frac{2}{5}$ เมตร

$$\begin{aligned} \text{เอกเหลือลวดยาว} \quad 13\frac{7}{15} - 1\frac{2}{5} &= \frac{202}{15} - \frac{7}{5} && \text{เมตร} \\ &= \frac{202}{15} - \frac{7 \times 3}{5 \times 3} && \text{เมตร} \\ &= \frac{202}{15} - \frac{21}{15} && \text{เมตร} \\ &= \frac{202 - 21}{15} && \text{เมตร} \\ &= \frac{181}{15} && \text{เมตร} \\ &= 12\frac{1}{15} && \text{เมตร} \end{aligned}$$

ตอบ เอกเหลือลวดยาว $12\frac{1}{15}$ เมตร

ตัวอย่างที่ 3

ช่วงเช้านักเรียนเรียนหนังสือ 3 วิชา วิชาละ $1\frac{1}{2}$ ชั่วโมง ช่วงเช้านักเรียนเรียนหนังสือทั้งหมดกี่ชั่วโมง

ประโยคสัญลักษณ์ $3 \times 1\frac{1}{2} = \square$

วิธีทำ ช่วงเช้านักเรียนเรียนหนังสือ 3 วิชา วิชาละ $1\frac{1}{2}$ ชั่วโมง

$$\begin{aligned} \text{ช่วงเช้านักเรียนเรียนหนังสือทั้งหมด} \quad 3 \times 1\frac{1}{2} &= 3 \times \frac{3}{2} && \text{ชั่วโมง} \\ &= \frac{3 \times 3}{2} && \text{ชั่วโมง} \\ &= \frac{9}{2} && \text{ชั่วโมง} \\ &= 4\frac{1}{2} && \text{ชั่วโมง} \end{aligned}$$

ตอบ ช่วงเช้านักเรียนเรียนหนังสือทั้งหมด $4\frac{1}{2}$ ชั่วโมง หรือ 4 ชั่วโมง 30 นาที

ตัวอย่างที่ 4

มีแอปเปิล $5\frac{3}{4}$ กิโลกรัม แบ่งใส่ถุง ถุงละ $\frac{1}{8}$ กิโลกรัม จะแบ่งได้ทั้งหมดกี่ถุง

ประโยคสัญลักษณ์ $5\frac{3}{4} \div \frac{1}{8} = \square$

วิธีทำ มีแอปเปิล $5\frac{3}{4}$ กิโลกรัม แบ่งใส่ถุง ถุงละ $\frac{1}{8}$ กิโลกรัม

$$\begin{aligned} \text{จะแบ่งได้ทั้งหมด} \quad 5\frac{3}{4} \div \frac{1}{8} &= \frac{23}{4} \div \frac{1}{8} && \text{ถุง} \\ &= \frac{23}{4} \times 8 && \text{ถุง} \\ &= \frac{23 \times 8}{4} && \text{ถุง} \\ &= 23 \times 2 && \text{ถุง} \\ &= 46 && \text{ถุง} \end{aligned}$$

ตอบ จะแบ่งแอปเปิลได้ทั้งหมด 46 ถุง

ตัวอย่างที่ 5

ป่าดามีส้ม $1\frac{3}{10}$ กิโลกรัม มีเงาะเป็น 5 เท่าของส้ม มีมังคุดมากกว่าเงาะ $3\frac{5}{8}$ กิโลกรัม ป่าดามีมังคุดกี่กิโลกรัม

ประโยคสัญลักษณ์ $\left(5 \times 1\frac{3}{10}\right) + 3\frac{5}{8} = \square$

วิธีทำ ป่าดามีส้ม $1\frac{3}{10}$ กิโลกรัม มีเงาะเป็น 5 เท่าของส้ม

จะได้ว่า ป่าดามีเงาะ $5 \times 1\frac{3}{10}$ กิโลกรัม มีมังคุดมากกว่าเงาะ $3\frac{5}{8}$ กิโลกรัม

$$\begin{aligned}
 \text{ป่าดามีมังคุด} \quad \left(5 \times 1\frac{3}{10}\right) + 3\frac{5}{8} &= \left(5 \times \frac{13}{10}\right) + \frac{29}{8} && \text{กิโลกรัม} \\
 &= \left(\overset{\textcircled{1}}{5} \times \frac{13}{\underset{\textcircled{2}}{10}}\right) + \frac{29}{8} && \text{กิโลกรัม} \\
 &= \frac{13}{2} + \frac{29}{8} && \text{กิโลกรัม} \\
 &= \frac{13 \times 4}{2 \times 4} + \frac{29}{8} && \text{กิโลกรัม} \\
 &= \frac{52}{8} + \frac{29}{8} && \text{กิโลกรัม} \\
 &= \frac{52 + 29}{8} && \text{กิโลกรัม} \\
 &= \frac{81}{8} && \text{กิโลกรัม} \\
 &= 10\frac{1}{8} && \text{กิโลกรัม}
 \end{aligned}$$

ตอบ ป่าดามีมังคุด $10\frac{1}{8}$ กิโลกรัม

แบบฝึกหัด
ที่ 1

เขียนเศษเกินต่อไปนี้ในรูปจำนวนคละ

1. $\frac{15}{2} = \dots\dots\dots$

2. $\frac{22}{7} = \dots\dots\dots$

3. $\frac{29}{6} = \dots\dots\dots$

4. $\frac{78}{9} = \dots\dots\dots$

5. $\frac{118}{12} = \dots\dots\dots$

6. $\frac{90}{19} = \dots\dots\dots$

7. $\frac{123}{32} = \dots\dots\dots$

8. $\frac{250}{15} = \dots\dots\dots$

9. $\frac{255}{28} = \dots\dots\dots$

10. $\frac{369}{32} = \dots\dots\dots$

11. $\frac{111}{11} = \dots\dots\dots$

12. $\frac{150}{20} = \dots\dots\dots$

13. $\frac{258}{52} = \dots\dots\dots$

14. $\frac{545}{25} = \dots\dots\dots$

เขียนจำนวนคละต่อไปนี้ในรูปเศษเกิน

1. $3\frac{4}{5} = \dots\dots\dots$

2. $3\frac{5}{12} = \dots\dots\dots$

3. $4\frac{4}{15} = \dots\dots\dots$

4. $5\frac{2}{9} = \dots\dots\dots$

5. $5\frac{1}{55} = \dots\dots\dots$

6. $8\frac{6}{17} = \dots\dots\dots$

7. $7\frac{11}{13} = \dots\dots\dots$

8. $12\frac{23}{26} = \dots\dots\dots$

9. $11\frac{2}{55} = \dots\dots\dots$

10. $9\frac{1}{25} = \dots\dots\dots$

11. $18\frac{27}{38} = \dots\dots\dots$

12. $14\frac{3}{10} = \dots\dots\dots$

13. $15\frac{5}{6} = \dots\dots\dots$

14. $23\frac{34}{45} = \dots\dots\dots$

แบบฝึกหัด
ที่ 2

เติมตัวเลขลงใน ให้ถูกต้อง

1. $2\frac{7}{13} = \frac{\square}{13}$

2. $7\frac{2}{7} = \frac{\square}{7}$

3. $\square\frac{17}{20} = \frac{257}{20}$

4. $\square\frac{12}{15} = \frac{87}{15}$

5. $\frac{49}{9} = 5\frac{\square}{9}$

6. $10\frac{\square}{20} = \frac{211}{20}$

7. $3\frac{5}{15} = \frac{10}{\square}$

8. $14\frac{7}{28} = \frac{57}{\square}$

9. $\frac{224}{12} = 18\frac{\square}{\square}$

10. $\frac{203}{35} = 5\frac{\square}{\square}$

เติมเครื่องหมาย > หรือ < หรือ = ลงใน ให้ถูกต้อง

1.

$\frac{11}{6}$

$\frac{53}{30}$

2.

$3\frac{4}{5}$

$3\frac{8}{9}$

3.

$\frac{142}{20}$

$7\frac{1}{10}$

4.

$\frac{170}{30}$

$7\frac{11}{12}$

5.

$4\frac{3}{7}$

$\frac{51}{12}$

6.

$8\frac{7}{9}$

$\frac{79}{9}$

7.

$\frac{34}{11}$

$8\frac{1}{5}$

8.

$15\frac{3}{5}$

$\frac{73}{6}$

9.

$\frac{23}{14}$

$1\frac{1}{6}$

$\frac{18}{16}$

10.

$4\frac{2}{5}$

$\frac{172}{30}$

$5\frac{15}{16}$

11.

$\frac{11}{5}$

$2\frac{1}{4}$

$\frac{17}{8}$

12.

$\frac{45}{18}$

$\frac{72}{30}$

$\frac{23}{13}$

13.

$\frac{33}{10}$

$3\frac{1}{3}$

$\frac{20}{6}$

14.

$\frac{81}{36}$

$\frac{35}{16}$

$\frac{80}{22}$

15.

$\frac{22}{5}$

$4\frac{2}{7}$

$\frac{46}{13}$

16.

$3\frac{3}{23}$

$\frac{108}{30}$

$\frac{99}{27}$

แบบฝึกหัด
ที่ 3

เรียงลำดับเศษส่วนที่กำหนดให้จากน้อยไปมาก

1. $\frac{1}{2}$ $\frac{3}{4}$ $\frac{5}{8}$

.....

2. $\frac{11}{4}$ $\frac{15}{7}$ $2\frac{1}{3}$

.....

3. $\frac{8}{32}$ $\frac{1}{5}$ $\frac{24}{36}$ $\frac{9}{30}$

.....

4. $\frac{4}{5}$ $1\frac{1}{3}$ $\frac{3}{2}$ $1\frac{1}{16}$

.....

5. $2\frac{1}{4}$ $\frac{13}{6}$ $1\frac{2}{5}$ $\frac{5}{2}$ $2\frac{1}{12}$

.....

6. $3\frac{5}{8}$ $\frac{18}{5}$ $\frac{10}{7}$ $2\frac{4}{9}$ $\frac{9}{4}$

.....

เรียงลำดับเศษส่วนที่กำหนดให้จากมากไปน้อย

1. $\frac{18}{4}$ $\frac{50}{9}$ $4\frac{3}{15}$

.....

2. $\frac{77}{33}$ $2\frac{22}{55}$ $\frac{88}{33}$

.....

3. $3\frac{1}{2}$ $\frac{15}{5}$ $2\frac{24}{36}$ $\frac{23}{6}$

.....

4. $\frac{6}{11}$ $\frac{45}{77}$ $\frac{21}{22}$ $\frac{12}{55}$

.....

5. $4\frac{3}{5}$ $3\frac{4}{6}$ $\frac{19}{5}$ $5\frac{6}{7}$ $\frac{67}{12}$

.....

6. $1\frac{2}{3}$ $\frac{21}{6}$ $\frac{39}{9}$ $2\frac{3}{5}$ $\frac{20}{8}$

.....

1. $\frac{17}{55} + \frac{23}{55} = \square$

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. $\frac{42}{60} + \frac{6}{15} = \square$

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. $\frac{5}{8} + \frac{9}{12} = \square$

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. $\frac{11}{20} + \frac{21}{25} = \square$

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. $2\frac{4}{5} + 1\frac{7}{10} = \square$

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. $3\frac{3}{20} + 5\frac{1}{30} = \square$

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบฝึกหัด
ที่ 5

หาผลลบต่อไปนะ

1. $\frac{52}{63} - \frac{35}{63} = \square$

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. $\frac{5}{9} - \frac{6}{27} = \square$

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. $\frac{7}{10} - \frac{3}{8} = \square$

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. $\frac{5}{12} - \frac{4}{15} = \square$

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

